

ДОСЛІДЖЕННЯ ВЛАСТИВОСТЕЙ НЕПЕРЕРВНИХ ОБМЕЖЕНИХ РОЗВ'ЯЗКІВ СИСТЕМ НЕЛІНІЙНИХ РІЗНИЦЕВО-ФУНКЦІОНАЛЬНИХ РІВНЯНЬ У ГІПЕРБОЛІЧНОМУ ВИПАДКУ

Т. О. Єрємін

(Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. І. Сікорського», Київ, Україна)
E-mail: ierominat@ukr.net

О. А. Поварова

(Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. І. Сікорського», Київ, Україна)
E-mail: olena_sivak@ukr.net

Розглядається система нелінійних різницево-функціональних рівнянь вигляду

$$x(qt) = \Lambda x(t) + f(t, x(t+1)), \quad (1)$$

у випадку, коли виконуються наступні умови:

(1) Λ - дійсна $(n \times n)$ -матриця вигляду $\Lambda = \text{diag}(\Lambda_1, \Lambda_2)$, де Λ_1, Λ_2 - дійсні $(p \times p)$ та $(r \times r)$ -матриці $(p + r = n)$, $\det \Lambda \neq 0$. $f : \mathbb{R} \times \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$,

$f(t, x(t+1)) = (f^1(t, x^1(t+1), x^2(t+1)), f^2(t, x^1(t+1), x^2(t+1)))$, q - деяка дійсна додатна стала.

(2)

$$\begin{cases} |f^1(t, \bar{x}^1, \bar{x}^2) - f^1(t, \bar{x}^1, \bar{x}^2)| \leq l_1 (|\bar{x}^1 - \bar{x}^1| + |\bar{x}^2 - \bar{x}^2|), \\ |f^2(t, \bar{x}^1, \bar{x}^2) - f^2(t, \bar{x}^1, \bar{x}^2)| \leq l_2 (|\bar{x}^1 - \bar{x}^1| + |\bar{x}^2 - \bar{x}^2|), \end{cases}$$

де l_1, l_2 - деякі додатні сталі, що залежать від $l(l_1 = l_1(l), l_2 = l_2(l), l_1 \rightarrow 0, l_2 \rightarrow 0$ при $l \rightarrow 0$). Тоді система рівнянь (1) запишеться у вигляді

$$\begin{cases} x^1(qt) = \Lambda_1 x^1(t) + f^1(t, x^1(t+1), x^2(t+1)), \\ x^2(qt) = \Lambda_2 x^2(t) + f^2(t, x^1(t+1), x^2(t+1)), \end{cases} \quad (2)$$

де $x^1 = (x_1, \dots, x_p)$, $x^2 = (x_{p+1}, \dots, x_{p+r})$, $f^1 = (f_1, \dots, f_p)$, $f^2 = (f_{p+1}, \dots, f_{p+r})$.

Богдан Феценко, [09.05.2022 15:04] Виконавши в (2) взаємно-однозначну заміну змінних

$$\begin{cases} x_1(t) = y_1(t) + \tilde{\gamma}_1(t), \\ x_2(t) = y_2(t) + \tilde{\gamma}_2(t), \end{cases}$$

де $\gamma(t) = (\tilde{\gamma}_1(t), \tilde{\gamma}_2(t))$ - неперервний обмежений розв'язок системи (2), отримаємо систему рівнянь

$$\begin{cases} y^1(qt) = \Lambda_1 y^1(t) + F^1(t, y^1(t+1), y^2(t+1)), \\ y^2(qt) = \Lambda_2 y^2(t) + F^2(t, y^1(t+1), y^2(t+1)). \end{cases} \quad (3)$$

Вектор-функції $F^1(t, y^1, y^2)$, $F^2(t, y^1, y^2)$ задовольняють умові 2. і $F^1(t, 0, 0) \equiv 0$, $F^2(t, 0, 0) \equiv 0$. Для системи (3) доведена наступна теорема.

Теорема. Нехай виконуються умови 1-2 і умови:

3. $0 < \lambda_i < 1 < \lambda_j, i = 1, 2, \dots, p, j = p+1, 2, \dots, n, 0 \leq p \leq n, q > 1$;

4. $\theta = \max \left\{ \frac{2l_1}{1-\lambda^*}, \frac{2l_2}{\lambda^*-1} \right\} < 1$, де $1 > \lambda^* > \max \{\lambda_i, i = 1, \dots, p\}$, $1 < \lambda_* < \min \{\lambda_i, i = p+1, \dots, n\}$.

Тоді система рівнянь (3) має сім'ю неперервних обмежених при $t \geq T > 0$ (T - деяка достатньо велика додатна стала) розв'язків у вигляді рядів

$$y^1(t) = \sum_{i=0}^{\infty} y_i^1(t), y^2(t) = \sum_{i=0}^{\infty} y_i^2(t),$$

де $y_i^1(t), y_i^2(t), i = 0, 1, \dots$ - деякі неперервні обмежені при $t \geq T > 0$ вектор-функції.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Пелюх Г.П. К теории систем линейных разностных уравнений с непрерывным аргументом // Докл. АН. – 2006. – 407, №5 – С. 600 – 603.
- [2] Єрьоміна Т.О. Про побудову неперервних розв'язків систем нелінійних різницево-функціональних рівнянь. // Вісник Київського національного університету імені Т. Шевченка. Серія: Фізико-математичні науки. – 2015. – №2. – С. 71-74.